

Ontwikkeling van de ouderrol als onderdeel van het herstelproces

Peter van der Ende

Senior-onderzoeker Lectoraat Rehabilitatie

Hanzehogeschool Groningen

BOSTON-04 (Begeleid Ouderschap, Succes
en Tevredenheids Onderzoek Nederland-04)

Website

www.ouderschap-psychiatrie.nl

*Lectoraat
Rehabilitatie*

Onderwerpen

- 1. Achtergronden
- 2. Project beschrijving
- 3. Behoefteteonderzoek
- 4. Methodiek
- 5. Effectevaluatie

1. Herstel en empowerment

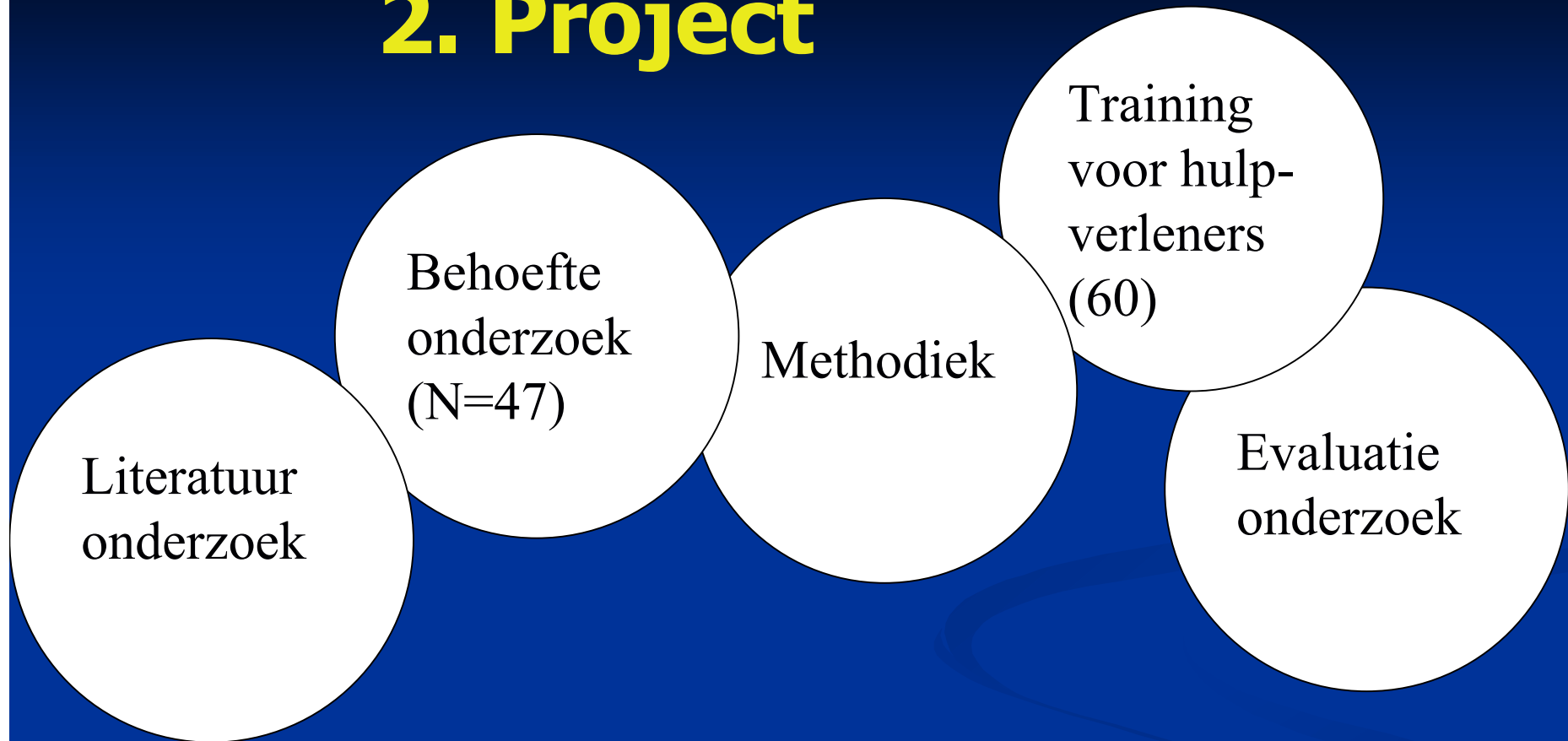
(Anthony; de Jonge)

- Ontwikkeling van een nieuwe betekenis en een nieuw doel in iemands leven
- Herwinnen van regie over lijf en leden
- Greep op ouderschap

Ouderschap-psi­chiatrie

- Vermaatschappelijking: aantal cliënten als ouder tussen 800.000 en 1 miljoen
- Hogere drempel voor gebruik maatschappelijke voorzieningen
- Veel hulpverleners missen handvatten om ontwikkelingen in het ouderschap te bevorderen

2. Project

3

Behoeftte onderzoek vanuit Rehabilitatie

- Vragen naar mogelijkheden en niet naar onmogelijkheden (deficiënties)
- Zelfbeoordeling en weinig observatie

Getrouwde ouders,
samenwonend

Vader met kind bij ex-partner

Alleenstaande moeder

Moeder met kind in pleeggezin

Tienermoeder met kind en 'oma'

Balans

Eigen leven

+ verhoogde

kwetsbaarheid

Ouderschap

Conclusies behoefteonderzoek

De helft wil andere hulp dan men krijgt met name rondom ouderschap

- Steun in omgang met kind
- Aangaan van gesprek over eigen problematiek
- Opvoedingsondersteuning en juridische hulp

Aanbevelingen voor ouders

- ‘Ouders’ vraag naar mogelijkheden voor steun bij het ouderschap
- Denk na over communicatie over eigen problematiek met de kinderen Nicholson e.a. (2001)
- Maak een plan voor de opvang van de kinderen bij toenemende psychiatrische problematiek
- Kleine ontmoetingsgroepen voor ouders

Aanbevelingen voor Hulpverleningsorganisaties

- Wissel ideeën uit over voorzieningen in verschillende regio's
- Breng 'witte vlekken' op het terrein van ouderschap in kaart

4. Methodiek ontwikkeling

Ouderschap met succes en tevredenheid

Individuele Rehabilitatie Benadering (IRB)

- Veranderdoelen op terreinen van wonen, werken, leren en SOCIALE CONTACTEN
- Verkennen (doelvaardigheidsbepaling), kiezen, verkrijgen en BEHOUDEN

Uitgangspunten bij de ontwikkeling van het materiaal

- *Autonomie*
- *Combineren ouderrol met andere rollen*
- *Communicatie met betrokkenen*

“Ouderschap met succes en tevredenheid”

Drie cliëntenwerkboeken:

- Huidig functioneren van de ouder
- Versterken van de ouderrol
- Hernemen of uitbreiden van de ouderrol

“Huidig functioneren van de ouder”

- Wie ben ik en wie is mijn kind?
- Tevredenheid en succes
- Steun, zelfvertrouwen en verwachtingen

“Versterken van de ouderrol”

- Wie stellen eisen aan de ouder?
- Wat vraagt de ouderrol van *deze* ouder?
- Oplossingen kiezen
- Succesvol en tevreden *blijven*

“Hernemen / uitbreiden van de ouderrol”

- Wensen van de ouder
- Mogelijke activiteiten en situaties
- Wie stellen eisen? Welke?
- Wie helpt / oplossingen kiezen

5. Effectevaluatie

Onderzoeksvraag

Wat zijn de effecten op het ouderschap van begeleiding met de methodiek “Ouderschap met Succes en Tevredenheid (OST)”

Deelnemende instellingen

- Lentis Groningen
- GGz-Friesland
- PromensCare/RIBW Drenthe
- RIBW OostVeluwe
- RIBW Arnhem en Veluwe Vallei
- GGz Eindhoven
- RIBW Midden Brabant
- Stichting Anton Constandse Den Haag
- Pameijer Rotterdam
- Altrecht Utrecht

Uitkomstvariabelen

- Empowerment
- Evaluatie Ouderschap
(Tevredenheid en Succes)
- Kwaliteit van leven

Empowerment

(Akey e.a. 2000)

- **Attitudes**
- **Informele participatie**
- **Vaardigheden en kennis**

Evaluatie Ouderschap

- emotie en genegenheid
- spel en vermaak
- empathie en begrip
- controle
- discipline en grenzen

-vervolg evaluatie ouderschap-

- spanningen
- acceptatie van zichzelf

- leren en kennis
- organiseren en
begeleiden van activiteiten

- Reacties / vragen:

p.c.van.der.ende@pl.hanze.nl

- Websites:

www.ouderschap-psychiatrie.nl

www.pcvanderende.nl

www.kopopouders.nl